herpy

GECKOR

Satpura leopard gecko

Eublepharis satpuraensis

En medelstor, marklevande gecko från lövfällande skogar i centrala Indien, med rörliga ögonlock, sammetslik hud och ljusa tvärband över rygg och svans. Den är nattaktiv och lever av insekter. Arten beskrevs först 2014, och skötseln bygger på den nära besläktade *Eublepharis macularius*.

Familj: Eublepharidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**12-13 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10-20 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Torrskog**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**90 × 45 × 45 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**24-29 °C**
Värmeplats	**32-35 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**40-60 %**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma eller en hane med flera honor**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Kullar per år	**6-8**
Inkubation	**35-89 dagar** vid 27-32 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Eublepharis satpuraensis är en medelstor gecko av släktet *Eublepharis*. Som de övriga arterna i släktet har den rörliga ögonlock, sammetslik hud och inga vidhäftande lameller under tårna, så att den inte kan gå uppför slätt, lodrätt glas. Svansen är relativt kort och tjock och används som fettlager.

Arten skiljer sig från de övriga i släktet genom detaljer i fjällbeklädnaden. Ryggen har omkring 20 rader av kupolformade knoppar utan köl, och avståndet mellan knopparna är större än en knopps bredd. De mellersta lamellerna under tårna är släta, det finns 13-14 preanala porer, och det finns tre ljusa band mellan nackbandet och svansens insnörning. Längden från nos till kloak är 12-13 cm. Totallängden är inte dokumenterad.

Arten beskrevs 2014 och är uppkallad efter Satpurabergen i centrala Indien. Tidigare räknades djuren från området som *Eublepharis hardwickii*. Arten är sällsynt i fångenskap.

Utbredning och livsmiljö

Eublepharis satpuraensis är endemisk för centrala Indien. Den är registrerad i delstaterna Madhya Pradesh, Maharashtra och Chhattisgarh. Typlokalen ligger vid Pachmarhi i Satpura Tiger Reserve i Madhya Pradesh, och andra typexemplar kommer från Amravatidistriktet i Maharashtra.

Arten har hittats på 390-1.350 meters höjd. Utbredningen är bara känd från spridda fynd, och kartan visar därför bara den ungefärliga regionen.

> **Naturlig utbredning:** Indien.

LIVSMILJÖ

Eublepharis satpuraensis lever i fuktig och torr blandad lövfällande skog och i torr salskog på kullar och platåer. Djuret är marklevande och nattaktivt och gömmer sig på dagen i springor, hål och under stenar som de övriga arterna i släktet. Födan är insekter och andra leddjur.

Klimatet i området har tre tydliga årstider: en varm, torr försommar, en regntid med monsun från juni till september och en sval, torr vinter. Vilken luftfuktighet och temperatur djuren själva lever vid är inte uppmätt.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Eublepharis satpuraensis*. Klimatet i utbredningsområdet är varmt med en sval, torr vinter, och livsmiljön är lövfällande skog. Siffrorna för skötsel och avel är lånade från *Eublepharis macularius*, som har samma levnadssätt. Den nära besläktade *Eublepharis fuscus* lever också under liknande förhållanden.

Ett vuxet djur ska ha ett terrarium på minst 90 × 45 × 45 cm (längd × bredd × höjd). Bottenytan är viktigare än höjden, eftersom arten lever på marken, och större är bättre, så länge temperaturgradienten bevaras. Locket ska vara av nät eller ha ventilation och samtidigt sluta tätt, så att varken djur eller foderinsekter kommer ut.

Inred med minst tre gömställen: ett i den varma änden, ett i den kalla änden och ett fuktigt gömställe med lätt fuktad kokosmull för ömsning och äggläggning. Platta stenar, kork och rötter ger variation. Lägg stenar direkt på botten, så att djuret inte kan gräva sig in under dem. Som botten passar en blandning av jord utan gödning, kokosmull och lite sand i ett lager på omkring 8-10 cm, så att djuret kan gräva. Hushållspapper är ett säkert alternativ för ungar, sjuka djur och i karantän.

Håll djuren var för sig. Hanar får aldrig hållas tillsammans, och flera djur i samma terrarium kan ge bett och förlorade svansar. En hane tillsammans med en eller två honor kan fungera om det finns gott om utrymme, och om djuren kan skiljas åt direkt.

Läs mer: Karantän och hygien

TEMPERATUR

Under värmekällan ska ytan vara 32-35 °C, och ett varmt gömställe ska ligga på omkring 32 °C. Resten av terrariet hålls på 24-29 °C, svalast i motsatta änden. På natten sjunker temperaturen till 18-22 °C, och ett nattfall är hälsosammare än konstant värme. På vintern sänks dagstemperaturen med några grader, och nattemperaturen får gå ner till omkring 16 °C, så att årstiderna i centrala Indien efterliknas.

Värm med en halogen- eller glödlampa över terrariet, så att värmen kommer ovanifrån som från solen. Behövs värme i ett gömställe kan en värmematta under gömstället användas, men bara styrd av en termostat och täckt av 2-3 cm botten. Använd aldrig värmestenar. Är det för kallt på natten är ett keramiskt värmeelement i en skyddad armatur bättre än en lampa. Mät med en digital eller infraröd termometer, och kontrollera både den varma och den kalla änden.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten hålls på 40-60 %, och terrariet ska ha god ventilation, så att luften inte blir stillastående. Skogen i utbredningsområdet är fuktigare än de ökenområden där *Eublepharis macularius* lever, och därför passar en något högre fuktighet än hos den. Spraya botten lätt på kvällen, och låt den torka delvis innan nästa sprayning. Under regntidens månader kan fuktigheten under en period ligga i den höga änden.

Ge alltid ett fuktigt gömställe med lätt fuktad botten för ömsning. Fastsittande skinnrester på tårna är ett tecken på att fuktigheten är för låg. Det ska alltid stå en stabil, låg skål med färskt vatten som djuret inte kan drunkna i. Byt vattnet dagligen.

LJUS OCH UVB

Arten är aktiv i skymningen och på natten, men ljus på dagen reglerar dygnsrytmen. Ge omkring 12-14 timmars ljus på sommaren och skruva gradvis ner till omkring 8-10 timmar på vintern, helst styrt av en timer. Natten ska vara mörk.

Ett svagt UVB-ljus för skuggarter (Ferguson-zon 1) rekommenderas hela året. Använd ett T5-rör på 2,5-5 %, monterat över terrariet, så att UV-indexet vid viloplatsen är omkring 0,5-1,5. Ge alltid skugga i en del av terrariet, så att djuret själv kan välja. UVB-rör förlorar styrka och ska bytas efter omkring 12 månader. Får djuret inget UVB ska fodret pudras med kalk med D3-vitamin.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Djuret äter bara insekter. Ge syrsor, mjöl- och jättemjölmaskar, dubiakackerlackor, sidenspinnarlarver och larver av svart soldatfluga i växlande ordning, minst tre sorter. Vaxmasklarver och smörmaskar är feta och ges bara en gång i veckan. Välj insekter som inte är längre än avståndet mellan djurets ögon och inte tjockare än hälften av huvudets bredd. Ge inte insekter som fångats i trädgården.

Ungar matas dagligen, unga vuxna varannan till var tredje dag och vuxna med tjock svans två gånger i veckan. Ge så många insekter som djuret äter på 15 minuter, och ta bort resten. Låt inte levande syrsor stanna kvar i terrariet, för de kan bita en sovande gecko.

Mata insekterna i minst 24 timmar med en näringsrik kost innan de ges vidare. Pudra dem med kalk utan D3 när det finns UVB, och med kalk med D3 när det inte finns. En gång varannan vecka pudras med ett multivitamin med vitamin A från retinol. Perioder av aptitlöshet på vintern och under parningstiden är normala, så länge vikten är någorlunda stabil.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

BETEENDE OCH HANTERING

Arten är skygg på dagen och aktiv från skymningen. Låt nya djur vänja sig i två veckor innan de hanteras, och vänj dem därefter vid handen med korta omgångar på omkring 5 minuter. Stöd kropp och svans, och sitt nära golvet, så att ett djur som hoppar inte faller långt. Ta aldrig tag i svansen, som kan kastas. Snabba svansryckningar visar spänning, medan långsamma svanssvängningar tillsammans med en upprätt hållning betyder att djuret vill ha ro.

Hanar får inte hållas tillsammans.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Ålder och vikt vid könsmognad är inte dokumenterade för *Eublepharis satpuraensis*. Hos *Eublepharis macularius* är honorna könsmogna vid omkring 45 g och 9-10 månaders ålder. Hanen har en rad preanala porer framför kloaken och två utbuktningar bakom kloaken, där hemipenis ligger; båda delarna saknas hos honan. Sätt först en hona i avel när hon är utvuxen och i gott hull.

PARNING

Avel av arten är inte dokumenterad, så råden nedan följer *E. macularius*. Avelssäsongen varar från januari till september. Honor som är över ett år gamla kyls ner i sex till åtta veckor vid 23-26 °C med tillgång till vatten; honor under sitt första år kyls inte ner, eftersom de fortfarande växer. Stoppa utfodringen tio dagar före nedkylningen.

Hanen sätts hos honan. Han vibrerar med svansen, griper henne i nackskinnet och parar sig i några minuter. Parningen verkar våldsam, men är normal. Ta ut honan igen efteråt.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger ägg 16-28 dagar efter parningen. En kull är på två ägg, den första kullen ofta bara ett. Nya kullar kommer med 15-22 dagars mellanrum, typiskt sex till åtta kullar per säsong.

Ställ en äggläggningslåda på minst 15 × 15 cm och 10 cm hög med fuktig vermikulit eller en fuktig torvblandning i terrariet, med ett hål i locket. Botten ska vara fuktig som färsk jord, men inte blöt. Ge honan rikligt med kalk och insekter under hela säsongen, för dålig näring är en vanlig orsak till obefruktade ägg.

INKUBATION

Äggen läggs i en liten låda med 2-5 cm fuktig vermikulit eller perlit, blandad med lika delar vatten efter vikt, och grävs halvt ner med minst 1 cm mellan varje ägg. Locket ska sitta tätt, med fem till tio små lufthål. Är äggen buckliga är underlaget för torrt.

Inkubationen tar 35-89 dagar, kortast vid hög temperatur. Använd en kuvös. Hos *E. macularius* avgör temperaturen könet: omkring 27 °C ger nästan bara honor, omkring 30 °C en ungefär jämn fördelning och 32 °C övervägande hanar. Om detsamma gäller *E. satpuraensis* är inte undersökt.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna föds upp enskilt i en liten, enkel låda med papper på botten, ett gömställe och en vattenskål. Håll omkring 32 °C under gömstället och 21-25 °C i den kalla änden. Ungarna ömsar inom det första dygnet och äter efter några dagar. Ge små insekter dagligen, pudrade med kalk, och väg dem regelbundet.

Hälsa och vanliga misstag

Sjukdomar hos *Eublepharis satpuraensis* är inte beskrivna, men arten har troligen samma svaga punkter som *E. macularius*. De vanligaste felen i skötseln är:

- För lite kalk, D3 och UVB, som ger benförlust med mjuka käkar och krokiga lemmar.
- Fastsittande skinnrester på tårna, som beror på för låg fuktighet.
- Nedsvalda bottenmaterial, särskilt hos unga eller försvagade djur. Undvik fin sand till dem.
- Luftvägsinfektion vid ett kallt terrarium med stillastående, fuktig luft.
- Förlorad svans vid hantering eller slagsmål. Svansen växer ut igen, men får ett annat utseende.

Väg djuret en gång i veckan och notera vikt, utfodring och ömsning. En tjock svans är ett tecken på ett friskt djur. Sök veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret tappar i vikt, inte äter på flera veckor utan att vara i vintervila eller verkar slappt.

Läs mer: Vintervila och årstider

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.